

CARTA DOMINICAL

18 DE JUNY DE 2023

RESSÓ DE LA PARAULA

Aliança (1)

Fa molts anys que vaig conèixer l'institut secular "*Aliança de Jesús per Maria*", fundat pel sacerdot diocesà Antonio Amundarain Garmendia a la fi del segle XIX. És un carisma centrat en Jesucrist i en Maria. La col·laboració amb aquest institut em va ajudar a aprofundir en l'espiritualitat de l'Aliança. Si bé la paraula "aliança" sembla que es referia, en primer lloc, al vincle que s'establia entre els membres que participaven del carisma, sens dubte aquesta manera de parlar no era aliena a la rica teologia i l'espiritualitat de l'Aliança en el sentit bíblic. És a dir, a l'Aliança que estableix Déu amb el seu Poble, a partir de la qual els membres d'aquest Poble se senten "aliats", en comunió els uns amb els altres i són cridats a crear llaços d'aliança en el món.

Aquesta intuïció ens sembla genial. Sobretot, perquè, si alguna cosa necessita aquest món nostre, i també la nostra mateixa Església, és l'establiment d'autèntics lligams d'aliances.

El més cridaner avui és l'amenaça que detecten els analistes de la realitat social en el sentit del creixement de la polarització, les tensions i els enfrontaments grupals i ideològics. Es refereixen sobretot a les lluites polítiques, encara que aquest fenomen no és aliè a molts altres àmbits de la convivència. Sembla que la millor defensa d'una idea és "fer-ho contra algú", ja que és el més eficaç, perquè t'identifiquin amb el grup que l'oïent aprecia més, enfront d'un enemic suposadament comú... És el vell truc, que anomenàvem "crear un maniqueu", és a dir, difondre la convicció, o el sentiment, respecte a una persona, un grup, la idea, que reuneix totes les maldats imaginables, objecte, per tant, de l'odi comú. Llavors el criteri propi, naturalment contrari, apareix nítid i plenament acceptable: d'aquest criteri propi vindran tots els remeis als nostres mals. Ho saben molt bé els estratèges polítics.

Ens fa por comprovar que aquest estil de convivència es contagia entre els fidels de la mateixa Església. Un comentarista de l'Evangelí de sant Mateu, P. Bonnard, a propòsit de Mt 9,36 ("[Jesús] En veure les multituds, se'n compadí, perquè estaven malmenades i abatudes, com ovelles sense pastor.") va tenir la genialitat de citar un text tremend de la Regla de la comunitat jueva de Qumran, contemporània de Jesús. Aquest text diu així: "Els levites maleiran tots els homes de la porció de Belial (= les multituds no essènies): maleït siguis tu en totes les obres de la teva impietat!; que Déu faci de tu un objecte de terror per mitjà de tots els venjadors de la venjança" (Regla 2,4-5). Cal dir que aquesta era una comunitat retirada en el desert, que, vivint en intensa fraternitat interna, esperava el Messies, que naixeria d'aquell ascetisme compartit, aquella radicalitat de vida en el compliment de la Llei i l'oració...

La visió de Jesús sobre la multitud és ben diferent: neix de la seva compassió. En primer lloc, detecta el mal que sofreix la gent. En segon lloc, dona a entendre que aquest mal consisteix sobretot en la dispersió (cadascú "pel seu cantó", sobrevivint en la seva solitud). En tercer lloc, sense negar la responsabilitat d'aquells que sofreixen, apunta que aquest patiment és pel fet que no tenen pastor.

Cada vegada que el poble sofreix dispersió és perquè ha perdut la crida a estar junts, ha oblidat l'origen d'aquesta crida o els instruments que la mantenen viva, com ara no tenir un sol pastor. En efecte, ell, el pastor, neix de la gran Aliança que vincula el poble i el constitueix en unitat de germans per al Senyor: "Sereu el meu Poble" (Ex 19,6).

† Agustí Cortés Soriano
Bisbe de Sant Feliu de Llobregat